

НАРЕДБА № 1 ОТ 4 ЯНУАРИ 2002 Г. ЗА УСЛОВИЯТА, ПРИ КОИТО ВРЕДИТЕЛИ, РАСТЕНИЯ, РАСТИТЕЛНИ И ДРУГИ ПРОДУКТИ СЕ ИЗПОЛЗВАТ ЗА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ЦЕЛИ И СЕЛЕКЦИЯ

ИЗДАДЕНА ОТ МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ГОРИТЕ

Обн. ДВ. бр.8 от 22 Януари 2002г., изм. ДВ. бр.71 от 1 Септември 2006г.

Раздел I. Обща разпоредба

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат условията и редът за използване на вредители, растения, растителни и други продукти, наричани по-нататък "материал", за научноизследователски цели и селекция, наричани по-нататък "дейности".

(2) Предмет на наредбата са вредители, растения, растителни и други продукти, посочени в приложения № 1, 2, 3, 4 и 5 на Наредба № 1 от 1998 г. за фитосанитарен контрол (обн., ДВ, бр. 82 от 1998 г.; изм., бр. 91 от 1999 г.).

Раздел II. Условия и ред за разрешаване на дейностите

Чл. 2. Извършването на дейностите с материалите по чл. 1 се разрешава със заповед от ръководителя на Националната служба за растителна защита (НСРЗ), по предложение на ръководителя на регионалната служба за растителна защита (РСРЗ), в чийто район ще се извършва дейност.

Чл. 3. (1) (Изм. - ДВ, бр. 71 от 2006 г.) Разрешението по чл. 2 се издава по предварително подадено заявление по дейности от лицето, което ще извършва дейността. Заявлението се подава до директора на РСРЗ и съдържа следните данни:

1. име и адрес на лицето, което ще извършва дейността;
2. вид на материала;
3. научно име или имена на материала, вкл. на вредител, когато има такъв;
4. количество на материала;
5. (доп. - ДВ, бр. 71 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.) произход на материала, място и съответен документ за доказване, когато се въвежда от трета страна;
6. времетраене, естество и цели на дейността;
7. кратко описание на дейността;
8. адрес и описание на мястото или местата за задържане под карантина и за изпитване;

9. (доп. - ДВ, бр. 71 от 2006 г.) място на първото съхранение или първото засаждане, след като материалът бъде официално освободен;

10. метод за унищожаване или третиране на материала при завършване на разрешената дейност;

11. (изм. - ДВ, бр. 71 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.) граничен пункт за внасяне в територията на Европейската общност за материал, който ще се въвежда от трета страна.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. документът, който доказва произхода на материала;

2. спецификацията за опитните и научните цели или за работата по селекция.

Чл. 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 71 от 2006 г.) Регионалната служба за растителна защита извършва проверка и когато дейността, за която е подадено заявление за разрешение, отговаря на изискванията на приложение № 1. Ръководителят на РСРЗ прави предложение по чл. 2 в 20-дневен срок от датата на подаване на заявлението.

(2) Заповедта по чл. 2 се издава в 10-дневен срок от постъпване на предложението по ал. 1.

(3) Въз основа на заповедта по чл. 2 НСРЗ издава удостоверение по образец съгласно приложение № 2. Удостоверение се издава в четири екземпляра - по един за НСРЗ, за лицето, извършващо дейността, за РСРЗ, в чийто район ще се извършва дейността, и за РСРЗ или държавата, от където произхожда материалът.

(4) Когато разрешена дейност вече не отговаря на изискванията на приложение № 1, ръководителят на НСРЗ по предложение на РСРЗ, в чийто район се извършва, със заповед отменя даденото разрешение и отнема издаденото удостоверение.

Чл. 5. (1) (Изм. - ДВ, бр. 71 от 2006 г.) Регионалната служба за растителна защита разрешава вноса и движението в страната или съответните защитени зони на материали по чл. 1 само при условие че се придружават от удостоверение по чл. 4, ал. 3.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 71 от 2006 г.) Материалите се поставят под карантина по време на техния внос и движение и се доставят директно и бързо до мястото/местата, посочени в удостоверението. Материалите се държат под карантина до приключване на разрешената дейност.

Раздел III.

Внос и движение на материали

Чл. 6. (Изм. - ДВ, бр. 71 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.) Когато материалът произхожда от Европейската общност:

1. в случай че производът е от друга държава членка, удостоверението, придружаващо материала, трябва да бъде издадено от официалния орган на съответната държава;

2. за растения, растителни и други продукти, изброени в приложение № 5 към чл. 12, част А на Наредба № 1 от 1998 г. за фитосанитарен контрол (ДВ, бр. 82 от 1998 г.), въвеждаща Директива 2000/29 ЕС от 8 май 2000 г. за защитните мерки срещу

въвеждането в общността на вредители по растенията или растителните продукти и срещу тяхното разпространение в общността, се придружава и от фитосанитарен паспорт, удостоверяващ, че фитосанитарните изисквания, с изключение на изискванията относно вредителя, за който е разрешена дейността, са изпълнени; във фитосанитарния паспорт се вписва "Този материал се движи съгласно Директива 95/44/ЕО.";

3. в случаи, когато мястото или местата за задържане под карантина се намират в друга държава членка, НСРЗ издава фитосанитарен паспорт само на база официална информация за одобрение на дейността, получена от съответния орган на другата държава членка и когато е сигурно, че карантинните условия по време на движението на материала ще бъдат спазени.

Чл. 7. (1) (Изм. - ДВ, бр. 71 от 2006 г.) Когато материалът се въвежда от трета страна, удостоверението се издава въз основа на съответен документ, доказващ произхода на материала. В случай на посевен и посадъчен материал преди издаване на удостоверението НСРЗ уведомява Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол за внесения посевен и посадъчен материал по видове и количества за проверка на съответствието на материала с изискванията на Закона за посевния и посадъчния материал (ЗППМ) и нормативните актове по прилагането му.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 71 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.) Материалите, посочени в приложение № 5, част Б на Наредба № 1 от 1998 г. за фитосанитарен контрол, се придружават от удостоверение по чл. 4, ал. 3 и от фитосанитарен сертификат, издаден от страната на произхода. Фитосанитарният сертификат удостоверява, че са спазени разпоредбите на Наредба № 1 за фитосанитарен контрол, освен тези, отнасящи се до вредителите, по отношение на които дейностите са разрешени.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 71 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.) Фитосанитарният сертификат от ал. 2 съдържа в "Допълнителна декларация" забележката: "Този материал се внася съгласно Директива 95/44/ЕО", и посочва вредителите, съдържащи се в материала.

(4) (Нова - ДВ, бр. 71 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.) В случаи на дейности с материали, изброени в приложение № 3 към чл. 9, ал. 1 и 2 на Наредба № 1 за фитосанитарен контрол и непокрита от част А на приложение № 3 към чл. 9, ал. 1 и 2 на тази наредба, НСРЗ предприема съответните карантинни мерки, включително изпитване. За тези мерки НСРЗ уведомява другите държави членки и Европейската комисия.

Чл. 8. Когато материалите се изпращат по пощата, върху тяхната опаковка се поставя означение, че пратката се отваря в присъствието на представител на НСРЗ.

Чл. 9. Когато се установи несъответствие на материала с данните, посочени в разрешението, и когато материалът не се придружава от документите по чл. 6, ал. 2 и чл. 7, ал. 2, фитосанитарните инспектори го поставят под карантина и го унищожават или връщат на изпращача.

Раздел IV.

Контрол на разрешените дейности

Чл. 10. (1) Контролът на разрешените дейности се извършва от инспектори на РСРЗ, в чийто район се извършва дейността. Контролът се извършва чрез внезапни проверки.

(2) По време на разрешените по ал. 1 дейности материалът се намира под карантина според изискванията, посочени в приложение № 1.

(3) След изтичане на карантинния период материалът се тества в Централната лаборатория по карантина на растенията в НСРЗ съгласно изискванията на приложение № 3.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 71 от 2006 г.) Въз основа на тестването по ал. 3 материалът се признава за свободен от вредителите, които са посочени в приложенията на Наредба № 1 от 1998 г. за фитосанитарен контрол, и от други вредители, които не са разпространени на територията на страната и се освобождава от карантина.

(5) Когато тестваният материал не е признат за свободен от вредители, материалът и растенията, растителните и други продукти, с които е бил в контакт, се унищожават, подлагат се на третиране или се поставят под карантина за унищожаване на вредителите.

(6) За материали, които са посочени в приложение № 3 на Наредба № 1 от 1998 г. за фитосанитарен контрол, но не са включени в приложение № 3 на тази наредба, НСРЗ определя специални карантинни мерки и тестове.

(7) Помещенията и инсталациите, използвани по време на дейностите, се почистват и стерилизират по начин, определен от НСРЗ, за всяка конкретна дейност.

Чл. 11. Лицето, което извършва дейността, е длъжно:

1. незабавно да уведоми НСРЗ за всяко заразяване на материала с вредители, посочени в приложенията на Наредба № 1 от 1998 г. за фитосанитарен контрол, и за наличието на друг вредител, считан за рисков за страната, установен по време на дейността;

2. незабавно да уведоми НСРЗ за всяко предполагаемо изпускане в околната среда на някои от посочените в т. 1 вредители.

Чл. 12. След изтичане на карантинния период, когато материалът е признат за свободен от вредители съгласно чл. 10, ал. 4, лицето, което извършва дейността, го ползва и разпространява въз основа на заповед от ръководителя на НСРЗ.

Чл. 13. (1) Националната служба за растителна защита води регистър, който включва:

1. списък на разрешените материали и данни за техните количества;

2. всички случаи на заразяване на тези материали.

(2) Регистърът по ал. 1 се води от длъжностно лице, определено със заповед на ръководителя на НСРЗ.

(3) (Нова - ДВ, бр. 71 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.) Ежегодно до 1 септември НСРЗ изпраща на Европейската комисия и другите държави членки данните по ал. 1.

(4) (Нова - ДВ, бр. 71 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.) Националната служба за растителна защита си сътрудничи с официалните органи на държавите членки във връзка с подробностите по условията на задържане под карантина и мерките, наложени за дейностите, одобрени по тази директива.

Допълнителни разпоредби

§ 1. (Нов - ДВ, бр. 71 от 2006 г.) С тази наредба се въвежда Директива на Съвета 95/44 ЕО от 26 юли 1995 г., установяваща условията, при които някои вредители, растения, растителни и други продукти, изброени в Приложения I до V към Директива на Съвета 77/93/ЕИО, могат да се въвеждат или движат в общността или някои защитени зони от нея, за опитни или научни цели и за работа по сортова селекция.

Заклучителни разпоредби

§ 2. (Предишен текст на § 1 - ДВ, бр. 71 от 2006 г.) Наредбата се издава на основание § 3 във връзка с чл. 30, ал. 1 от Закона за защита на растенията.

§ 3. (Предишен текст на § 2 - ДВ, бр. 71 от 2006 г.) В Наредба № 1 от 1998 за фитосанитарен контрол (обн., ДВ, бр. 82 от 1998 г.; изм., бр. 91 от 1999 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Член 21 се изменя така:

"Чл. 21. Внос на заразени растения, растителни и други продукти и вредители, посочени в приложенията, се разрешава за научноизследователски цели и селекция по реда на Наредба № 1 от 2002 г. за условията, при които вредители, растения, растителни и други продукти се използват за научноизследователски цели и селекция."

2. В приложение № 3, т. 12 след думите "Rosa L." се добавя "Fragaria L.,".

3. Навсякъде в наредбата думите "Министерството на земеделието, горите и аграрната реформа", "министърът на земеделието, горите и аграрната реформа" и "министъра на земеделието, горите и аграрната реформа" се заменят съответно с "Министерството на земеделието и горите", "министърът на земеделието и горите" и "министъра на земеделието и горите".

4. Навсякъде в наредбата думите "Националната служба за растителна защита, карантина и агрохимия (НСРЗКА)" и "регионални служби за растителна защита, карантина и агрохимия (РСРЗКА)" се заменят с "Националната служба за растителна защита (НСРЗ)" и "регионални служби за растителна защита (РСРЗ)".

§ 4. (Предишен текст на § 3 - ДВ, бр. 71 от 2006 г.) В Наредба № 20 от 2001 г. за борба срещу рака по картофите, причиняван от гъбата *Synchytrium endobioticum* (Schilb.) (ДВ, бр. 65 от 2001 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Член 9 се изменя така:

"Чл. 9. Изключения от забраните по чл. 5, 6 и 8 за извършване на научни изследвания и селекция се разрешават по реда на Наредба № 1 от 2002 г. за условията,

при които вредители, растения, растителни и други продукти се използват за научноизследователски цели и селекция."

2. Навсякъде в наредбата думите "Националната служба за растителна защита, карантина и агрохимия (НСРЗКА)" се заменят с "Националната служба за растителна защита (НСРЗ)".

§ 5. (Предишен текст на § 4 - ДВ, бр. 71 от 2006 г.) В Наредба № 11 от 2001 г. за борба с бактериалното кафяво гниене по картофите, причинявано от бактерията *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. (ДВ, бр. 40 от 2001 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Член 8 се изменя така:

"Чл. 8. Изключения от забраните по чл. 6, ал. 1 и 2 и чл. 8 за извършване на научни изследвания и селекция се разрешават по реда на Наредба № 1 от 2002 г. за условията, при които вредители, растения, растителни и други продукти се използват за научноизследователски цели и селекция."

2. Навсякъде в наредбата думите "Националната служба за растителна защита, карантина и агрохимия (НСРЗКА)" се заменят с "Националната служба за растителна защита (НСРЗ)".

§ 6. (Предишен текст на § 5 - ДВ, бр. 71 от 2006 г.) В Наредба № 19 от 2001 г. за борба с пръстеновидното гниене по картофите, причинявано от бактерията *Clavibacter michiganensis* (Smith) Davis et al. ssp. *sepedonicus* (Spieckermann et Kotthoff) Davis et al. (ДВ, бр. 62 от 2001) се правят следните изменения и допълнения:

1. Член 9 се изменя така:

"Чл. 9. Изключения от забраните по чл. 7, ал. 1 и 2 и чл. 8 за извършване на научни изследвания и селекция се разрешават по реда на Наредба № 1 от 2002 г. за условията, при които вредители, растения, растителни и други продукти се използват за научноизследователски цели и селекция."

2. Навсякъде в наредбата думите "Националната служба за растителна защита, карантина и агрохимия (НСРЗКА)" се заменят с "Националната служба за растителна защита (НСРЗ)".

§ 7. (Предишен текст на § 6 - ДВ, бр. 71 от 2006 г.) В Наредба № 39 от 2001 г. за борба срещу картофените цистообразуващи нематоди (ДВ, бр. 99 от 2001 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 2 ал. 2 се изменя така:

"(2) Изключения от забраната по ал. 1 за извършване на научни изследвания и селекция се разрешават по реда на Наредба № 1 от 2002 г. за условията, при които вредители, растения, растителни и други продукти се използват за научноизследователски цели и селекция."

2. Навсякъде в наредбата думите "Националната служба за растителна защита, карантина и агрохимия (НСРЗКА)" и "регионални служби за растителна защита, карантина и агрохимия (РСРЗКА)" се заменят с "Националната служба за растителна защита (НСРЗ)" и "регионални служби за растителна защита (РСРЗ)".

§ 8. (Предишен текст на § 7 - ДВ, бр. 71 от 2006 г.) В Наредба № 38 от 2001 г. за борба срещу листозавивачките по карамфила (ДВ, бр. 98 от 2001 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Член 6 се изменя така:

"Чл. 6. Изключения от забраните по чл. 4 и 5 за извършване на научни изследвания и селекция се разрешават по реда на Наредба № 1 от 2002 г. за условията, при които вредители, растения, растителни и други продукти се използват за научноизследователски цели и селекция."

2. Навсякъде в наредбата думите "Националната служба за растителна защита, карантина и агрохимия (НСРЗКА)" се заменят с "Националната служба за растителна защита (НСРЗ)".

§ 9. (Предишен текст на § 8 - ДВ, бр. 71 от 2006 г.) Изпълнението на наредбата се възлага на ръководителя на Националната служба за растителна защита.

Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБАТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА
НАРЕДБА № 1 ОТ 2002 Г. ЗА УСЛОВИЯТА, ПРИ КОИТО
ВРЕДИТЕЛИ, РАСТЕНИЯ, РАСТИТЕЛНИ И ДРУГИ ПРОДУКТИ СЕ
ИЗПОЛЗВАТ ЗА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ЦЕЛИ И
СЕЛЕКЦИЯ

(ОБН. - ДВ, БР. 71 ОТ 2006 Г.)

§ 13. Разпоредбите на § 1, т. 2 и 4, § 4, § 5, т. 2, 3 и 4, § 7 и 11 влизат в сила от 1 януари 2007 г.

Приложение № 1 към чл. 4, ал. 1 и 4

(Изм. - ДВ, бр. 71 от 2006 г.)

Изисквания за даване на разрешение за извършване на дейности по чл. 2

1. За разрешаване на дейностите по чл. 2 трябва:

а) (доп. - ДВ, бр. 71 от 2006 г.) естеството и целите на дейностите, за които материалът се внася и придвижва, да бъдат в съответствие с концепцията за опитите за научни цели и за селекция по Наредба № 1 за фитосанитарен контрол, въвеждаща в българското законодателство Директива 2000/29/ЕС;

б) карантинните условия на помещенията и съоръженията в мястото или местата, където ще се извършват дейностите, да отговарят на изискванията по т. 2 или да са били одобрявани преди;

в) количеството на материала да бъде ограничено до размер, достатъчен за одобрените дейности, количеството не трябва да превишава капацитета на наличните съоръжения за задържане под карантина;

г) (доп. - ДВ, бр. 71 от 2006 г.) персоналят, който ще извършва дейностите, да има нужната научна и техническа квалификация, проведена и одобрена от НСРЗ.

2. (Изм. - ДВ, бр. 71 от 2006 г.) Карантинните условия в помещенията и съоръженията на мястото или местата, където ще се извършват дейностите, трябва да осигурят безопасно съхранение и манипулация с материала, така че рискът от разпространение на вредителите да бъде напълно елиминиран. За всяка дейност, посочена в молбата, рискът от разпространение на карантинни вредители се определя от НСРЗ според вида на материала, предвидената дейност, биологията на вредителите, начините за разпространението им, взаимодействието с околната среда и други фактори, определящи риска. Въз основа на оценката на риска НСРЗ разпорежда следните карантинни мерки:

а) карантинни мерки относно помещенията, съоръженията и работните процедури:

- физическа изолация от всички други растителни материали и вредители и контрол на растителността в околните райони;

- определяне на контактното лице, отговорно за дейностите;

- (изм. - ДВ, бр. 71 от 2006 г.) ограничен достъп до помещенията и съоръженията и до околния район само за определени лица;

- подходящо обозначаване на помещенията и съоръженията, вкл. вида на дейностите и отговорните лица;

- водене на дневник за извършените дейности и наръчник за работните процедури, вкл. за процедури при изпускане на вредители, които са поставени под карантина;

- подходяща охрана и алармени системи;

- подходящи мерки за избягване на внасянето и разпространението в помещенията на вредители;

- (изм. - ДВ, бр. 71 от 2006 г.) контролирани процедури за вземане на проби и за прехвърляне на материала между помещенията и съоръженията;

- (изм. - ДВ, бр. 71 от 2006 г.) контролно разполагане на твърдите и течните отпадъци;

- подходяща хигиена и процедури за дезинфекция на съоръженията, персонала, конструкциите и оборудването;

- подходящи мерки и съоръжения за разполагане на опитния материал;

- подходящи индексирани (включително опитни) съоръжения и процедури;

б) други карантинни мерки според биологията и епидемиологията на използвания материал и одобрените дейности:

- съхранение и отглеждане на материала в съоръжения, които разделят достъпа до камерата чрез "двойна врата" за персонала;

- съхранение и отглеждане на материала при отрицателно налягане на въздуха;

- съхранение и отглеждане на материала в контейнери с подходящ размер на отворите, през които вредителят не може да излезе, или с други бариери, като например

водна бариера за ларвите, затворени контейнери за почва за нематодите, електрически уловители за насекомите;

- съхранение и отглеждане на материала в изолация от други вредители и материал, например вирусосъдържащ растителен материал и друг материал-гостоприемник;

- съхранение на материала за отглеждане в кафези, с манипулационни средства;

- предотвратяване кръстосването на вредители с местни щамове или видове;

- избягване на непрекъснато отглеждане на вредители;

- съхранение и отглеждане на материала при условия, които позволяват контрол на размножаването на вредители, например в режим на околната среда, при който няма диapaуза;

- съхранение и отглеждане на материала по начин, при който няма разпространение на вредители на стадий на размножаване, например избягване на въздушни потоци;

- (доп. - ДВ, бр. 71 от 2006 г.) процедури за проверка чистотата на културите от вредители (да са свободни от паразити и други вредители);

- контролни програми за материала, подходящи да се елиминират възможните вектори;

- манипулация на материала при стерилни условия при дейности *in vitro*: оборудване на лабораторията за изпълнение на асептични процедури;

- (доп. - ДВ, бр. 71 от 2006 г.) съхранение и отглеждане на вредителите, разпространяващи се чрез вектори при условия, недопускащи разпространение чрез вектора, например контролиран размер на отворите, съдържание на почва;

- сезонна изолация - дейностите да се извършват през периоди с нисък фитосанитарен риск.

Приложение № 2 към чл. 4, ал. 3

(Изм. - ДВ, бр. 71 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.)

Образец на разрешително удостоверение за дейности по Наредба № 1 от 2002 г. за условията, при които вредители, растения, растителни и други продукти се използват за научно-изследователски цели и селекция

1.	Име и адрес на из- пращача/организа- ция за защита на растенията от стра- ната на произхода	Удостоверение за въ- веждането и/или дви- жението на вредители, растения, растителни и други продукти за опит- ни и научни цели и за работа по сортова селекция (изда- дено по Директива 95/44/ЕИО)
2.	Име и адрес на	3. Име на отговорния

лицето, отговорно за одобрените дейности	официален орган на страната членка на издаването
4. Адрес и описание на специфичното място или места за карантиниране	5. Място на произхода (документ, доказващ произхода за материал, произхождащ от трета страна)
7. Декларирана точка на влизане на материала, внесен от трета страна	6. Номер на фитосанитарния паспорт: или номер на фитосанитарния сертификат:
8. Научно име/имена на материала, вкл. на вредителя	9. Количество на материала
10. Вид на материала	
11. Допълнителна декларация Този материал е въведен във/движи се в общността според Директива 95/44/ЕИО	
12. Допълнителна информация	
13. Подпис от отговорния официален орган на държавата членка по произход на материала: Място на подписа: Дата: Име и подпис на упълномощения служител:	14. Печат на отговорния официален орган на издаването Място на издаването: Дата: Име и подпис на упълномощения служител:

Приложение № 3 към чл. 10, ал. 3 и 6

(Изм. и доп. - ДВ, бр. 71 от 2006 г.)

Карантинни мерки и тестване на растения, растителни и други продукти, предназначени за освобождаване от карантина

Част А

За някои растения, растителни и други продукти, изброени в приложение № 3 на Наредба № 1 от 1998 г. за фитосанитарен контрол

Раздел I: Растения от *Citrus L.*, *Fortunella Swingle*, *Poncirus Raf.* и техните хибриди, с изключение на плодове и семена (Нов - ДВ, бр. 71 от 2006 г.)

1. Растителният материал, когато е нужно, се подлага на подходящи терапевтични процедури, както е заложено в техническите упътвания на ФАО/IPGRI.

2. Растителният материал след терапевтичните процедури по т. 1 се подлага изцяло на процедура за тестване. Целият растителен материал, включително тестваните растения, се държи в съоръжения, одобрени съгласно чл. 4. Растителен материал, предназначен за одобрение с цел официално освобождаване, се съхранява и отглежда при условия, водещи до нормален цикъл на вегетативен растеж. При пристигането и през периода на процедурите за тестване материалът се подлага на визуална проверка за признаци и симптоми от вредители, включително всички, изброени в Наредба № 1 от 1998 г. за фитосанитарен контрол.

3. За целите на т. 2 материалът се тества за вредители (установените се идентифицират) по следните процедури:

3.1. Тестването трябва да използва подходящи лабораторни методи и когато е нужно, индикаторни растения, включително *Citrus sinensis (L.) Osbeck*, *C. aurantifolia Chritm. Swing*, *C. medica L.*, *C. reticulata Blanco* и *Sesamum L.*, за откриване на следните вредители:

- (а) *Citrus greening bacterium*
- (б) *Citrus variegated chlorosis*
- (в) *Citrus mosaic virus*
- (г) *Citrus tristeza virus* (всички изолати)
- (д) *Citrus vein enation woody gall*
- (е) *Leprosis*
- (ж) *Naturally spreading psorosis*
- (з) *Phoma tracheiphila (Petri) Kanchaveli & Gikashvili*
- (и) *Satsuma drawt virus*
- (к) *Spiroplasma citri Saglio et al.*
- (л) *Tatter leaf virus*
- (м) *Witches broom (MLO)*
- (н) *Xanthomonas campestris* (всички щамове, патогенни за *Citrus*).

3.2. За болести, като *Blight* и *Blight* - подобни, за които няма кратки процедури за тестване, растителният материал се подлага при пристигането на присаждане. Присажда се прирастът върху семеначета, отгледани като стерилна култура, съобразно техническите упътвания на ФАО/IPGRI, и получените растения се подлагат на терапевтични процедури в съответствие по т. 1.

4. Растителен материал, подложен на визуалната проверка, посочена в т. 2, по който се наблюдават признаци и симптоми на вредители, се подлага на изследване, вкл. тестване, когато е необходимо, за да се определи идентичността на вредителите, причиняващи признаците и симптомите.

Раздел II: Растения от *Cydonia* Mill, *Malus* Mill, *Prunus* L. и *Pyrus* L. и техните хибриди и *Fragaria* L., предназначени за засаждане, с изключение на семена (Предишен Раздел I - ДВ, бр. 71 от 2006 г.)

1. Растителният материал, когато е нужно, се подлага на подходящи терапевтични процедури, както е заложено в техническите упътвания на ФАО/IPGRI.

2. Растителният материал след терапевтичните процедури по т. 1 се подлага изцяло на процедура за тестване. Целият растителен материал, включително тестваните растения, се държи в съоръжения, одобрени съгласно приложение № 1. Растителен материал, предназначен за одобрение с цел официално освобождаване, се съхранява и отглежда при условия, водещи до нормален цикъл на вегетативен растеж. При пристигането и през периода на процедурите за тестване материалът се подлага на визуална проверка за признаци и симптоми от вредители, включително всички изброени в Наредба № 1 от 1998 г. за фитосанитарен контрол.

3. За целите на т. 2 материалът се тества за вредители (установените се идентифицират) по следните процедури:

3.1. за *Fragaria* L., независимо от страната, от която произхожда растителният материал, за тестването се използват подходящи лабораторни методи и когато е нужно, индикаторни растения, вкл. *Fragaria vesca*, *F. virginiana* и *Chenopodium* spp., за откриване най-малко на следните вредители:

- (а) *Arabis mosaic virus*;
- (б) *Raspberry ringspot virus*;
- (в) *Strawberry crinkle virus*;
- (г) *Strawberry latent C virus*;
- (д) *Strawberry latent ringspot virus*;
- (е) *Strawberry mild yellow edge virus*;
- (ж) *Strawberry vein banding virus*;
- (з) *Strawberry witches broom mycoplasma*;
- (и) *Tomato black ring virus*;
- (к) *Tomato black ringspot virus*;
- (л) *Colletotrichum acutatum* Simmonds;
- (м) *Phytophthora fragariae* Hickman var *fragariae* Wilcox & Duncan;
- (н) *Xanthomonas fragariae* Kemmedy & King;

3.2. за *Malus* Mill:

3.2.1. когато растителният материал произхожда от страна, за която не се знае дали е свободна от вредителите *Apple proliferation mycoplasma* и *Cherry rasp leaf virus* (American), за тестването се използват подходящи лабораторни методи и когато е нужно, индикаторни растения за откриване на съответните вредители;

3.2.2. независимо от страната на произход на растителния материал за тестването се използват подходящи лабораторни методи и когато е нужно - индикаторни растения за откриване поне на следните вредители:

- (а) *Tobacco ringspot virus*;
- (б) *Tomato ringspot virus*;
- (в) *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al;

3.3. за *Prunus* L., както и за всички *Prunus* видове:

3.3.1. когато растителният материал произхожда от страна, за която не се знае дали е свободна от вредителите *Apricot chlorotic leafroll mycoplasma*, *Cherry rasp leaf virus*

(American) и *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier et al.) Young et al., при тестването се използват подходящи лабораторни методи и когато е нужно, индикаторни растения за откриване на съответните вредители;

3.3.2. независимо от страната на произход на растителния материал при тестването се използват подходящи лабораторни методи и когато е нужно, индикаторни растения за откриване поне на следните вредители:

- (a) Little cherry pathogen (non-European);
- (б) Peach mosaic virus (American);
- (в) Peach phony ricketsia;
- (г) Peach rosette mosaic virus;
- (д) Peach rosette mycoplasm;
- (e) Peach X-disease mycoplasm;
- (ж) Peach yellows mycoplasm;
- (з) Plum line pattern virus (American);
- (и) Plum pox virus;
- (к) Tomato ringspot virus;
- (л) *Xanthomonas campestris* pv. *Pruni* (Smith) Dye;

3.4. за *Cydonia* Mill. и *Pyrus* L. независимо от страната, от която произхожда растителният материал, тестване чрез подходящи лабораторни методи, и когато е нужно, индикаторни растения за откриване поне на следните вредители:

- (a) *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al.;
- (б) Pear decline mycoplasm.

4. Растителен материал, подложен на визуалната проверка, посочена в т. 2, по който се наблюдават признаци и симптоми на вредители, се подлага на изследване, вкл. тестване, когато е необходимо, за да се определи идентичността на вредителите, причиняващи признаците и симптомите.

Раздел III: Растения от *Vitis* L., с изключение на плодовете (Предишен Раздел II - ДВ, бр. 71 от 2006 г.)

1. Растителният материал се подлага, когато е нужно, на подходящи терапевтични процедури съгласно техническите упътвания на ФАО/IPGRI.

2. Растителният материал след терапевтичните процедури по т. 1 се подлага изцяло на тестване. Целият материал, вкл. тестваните растения, се съхранява и отглежда в одобрените съоръжения при карантинните условия, залегнали в приложение № 1. Растителният материал, предназначен за одобрение с цел официално освобождаване, се съхранява и отглежда при условия, водещи до нормален цикъл на вегетативен растеж. При пристигане и в подходящо време през периода на тестването материалът се подлага на визуална проверка за признаци и симптоми на вредители, вкл. тези, причинени от *Daktulosphaera vitifoliae* (Fitch) и всички други вредители, изброени в Наредба № 1 от 1998 г. за фитосанитарен контрол.

3. За целите на т. 2 материалът се тества за вредители и за идентифициране на такива по следните процедури:

3.1. когато растителният материал произхожда от страна, за която не се знае дали е свободна от следните вредители:

3.1.1. Grapevine Ajinashika virus (Luteovirus ?) - за тестването се използва подходящ лабораторен метод; в случай на отрицателен резултат растителният материал се тества върху сорта лози Koshu и остава под наблюдение поне през следващите два вегетационни цикъла;

3.1.2. Grapevine stunt virus - за тестването се използват подходящи индикаторни растения, вкл. виненият сорт Campbell Early; наблюдението се извършва за една година;

3.1.3. Summer mottle - за тестването се използват подходящи индикаторни растения, включително винените сортове Sideritis, Cabernet-Franc и Misson;

3.2. независимо от страната, от която произхожда растителният материал, при тестването се използват подходящи лабораторни методи и когато е нужно, индикаторни растения за откриване поне на следните вредители:

(a) Blueberry leaf mottle virus;

(б) Grapevine Flavescence doree MLO и други grapevine yellows;

(в) Peach rosette mosaic virus;

(г) Tobacco ringspot virus;

(д) Tomato ringspot virus (щам "yellow vine" и другите щамове);

(e) Xylella fastidiosa (Well & Raju);

(ж) Xylophilus ampelinus (Panagopoulos) Willems et al.

4. Растителният материал, подложен на визуалните проверки по т. 2, по който са наблюдавани признаци и симптоми на вредители, се подлага на проучване, включващо тестване, когато е необходимо, за да се определи идентичността на вредителите, причиняващи признаците и симптомите.

Раздел IV. Растения от столоно- и клубенообразуващи видове от Solanum L. или техни хибриди, предназначени за засаждане (Предишен Раздел III - ДВ, бр. 71 от 2006 г.)

1. Растителният материал се подлага, когато е нужно, на подходящи терапевтични процедури съгласно техническите упътвания на ФАО/IPGRI.

2. Всяка част от растителния материал след терапевтичните процедури по т. 1 се подлага на процедури за тестване. Материалите се съхраняват и отглеждат в одобрените съоръжения при карантинните условия, посочени в приложение № 1. Растителен материал, предназначен за одобрение с цел официално освобождаване, се съхранява и отглежда при условия, водещи до нормален цикъл на вегетативен растеж. При пристигане и на редовни интервали до края на вегетация през периода на процедурите за тестване той се подлага на визуална проверка за признаци и симптоми на вредители, вкл. на всички вредители, посочени в Наредба № 1 от 1998 г. за фитосанитарен контрол и Potato yellow vine disease.

3. Процедурите за тестване по точка 2 следват техническите разпоредби в т. 5 за откриване на следните вредители:

3.1. бактерии:

(a) Clavibacter michiganensis (Smith) Davis et al. ssp. sepedonicus (Spieckermann et Kotthoff) Davis et al.;

(б) Ralstonia solanacearum (Smith) Yabuuchi et al.;

3.2. вируси и вирусоподобни организми:

(a) Andean potato latent virus;

(б) Potato black ringspot virus;

(в) Potato spindle tuber viroid;

(г) Potato yellowing alfamovirus;

(д) Potato T virus;

(е) Andean potato mottle virus;

(ж) Common potato viruses A, M, S, V, X и Y (включително Y-о, Y-п, Y-с) и Potato leaf roll virus.

В случай на същински семена от картофи процедурите за тестване се провеждат, за да се открият поне вирусите и вирусоподобните организми, изброени в букви "а" до "д".

4. Растителният материал, подложен на визуалните проверки по т. 2, по който са били наблюдавани признаци и симптоми от вредители, се подлага на изследване, вкл. тестване, когато е необходимо, за да се определи идентичността на вредителите, причиняващи признаците и симптомите.

5. Техническите разпоредби от т. 3 са, както следва:

5.1. бактерии:

5.1.1. за клубени - тестване на очите под кората (петичката) на всеки клубен; размерът на стандартната проба е 200 клубена; процедурата се прилага при необходимост и за проби и с по-малко от 200 клубена;

5.1.2. за млади растения и резници, вкл. микрорастения - тестване на по-ниските участъци от стеблото и когато е нужно, на корените - за всяка част от растителния материал;

5.1.3. тестването на клубените от потомството или на основата на стеблото за неclubенообразуващи видове се препоръчва след един нормален цикъл на вегетационен растеж и след тестването по т. 1 и 2;

5.1.4. за материала по т. 1 и 2 методът на изпитване за *Clavibacter michiganensis* (Smith) Davis et al. ssp. *sepedonicus* (Spieckermann et Kotthoff) Davis et al. е посочен в "Методика за диагностика на болестта Пръстеновидно гниене по картофите и идентификация на бактерията *Clavibacter michiganensis* (Smith) Davis et al. ssp. *sepedonicus*" по Наредба № 19 от 2001 г. за борба с пръстеновидното гниене по картофите, причинявано от бактерията *Clavibacter michiganensis* (Smith) Davis et al. ssp. *sepedonicus* (Spieckermann et Kotthoff) Davis et al. (ДВ, бр. 62 от 2001 г.);

5.1.5. за материала по т. 1 и 2 методът за тестиране за *Ralstonia solanacearum*(Smith) Yabuushi et al. е по "Методика за диагностика на болестта Бактериално кафяво гниене по картофите и диагностика на бактерията *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuushi et al." по Наредба № 11 от 2001 г. за борба с бактериалното кафяво гниене по картофите, причинявано от бактерията *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuushi et al. (ДВ, бр. 40 от 2001 г.);

5.2. вируси и вирусоподобни организми, различни от Potato spindle viroid:

5.2.1. минималното изпитване за вегетативен материал (клубени, млади растения и резници, включително микрорастения) включва серологичен тест, направен по време на или около цъфтежа за всеки от изброените вредители, с изключение на Potato spindle tuber viroid, последван от биологичен тест; за Potato leaf roll virus се правят два серологични теста;

5.2.2. минималното изпитване за същински семена включва серологичен тест или биологичен тест, ако е невъзможен серологичен тест; повторно тестване на част от отрицателните проби и тестване на граничните резултати по друг метод е задължително;

5.2.3. серологичното и биологичното тестване по т. 1 и 2 се прилагат върху оранжерийни растения поне на две места за всяко стъбло и по-възрастно листо от междинно място; всяко стъбло се проверява за възможно наличие на несистемна зараза; в случай на серологично тестване не се групират листа от отделни растения, освен когато степента на групиране е утвърдена с метода на приложение; може да се групират листа от всички стъбла, за да се формира проба от всяко растение; в случай на биологично тестване се групират максимум 5 инокулирани растения от минимум два пъти повече индикаторни растения;

5.2.4. индикаторното растение за биологично тестване по т. 1 и 2 е от одобрените от Европейската и Средиземноморската организация по растителна защита (EPPO) или други официално одобрени индикаторни растения;

5.2.5. само материал, който е тестван директно, се освобождава от карантина; клубените не се освобождават поради възможност за наличие на несистемна зараза;

5.3. Potato spindle tuber viroid:

5.3.1. целият материал от оранжерийни растения се тества в началото на вегетацията, но преди цъфтежа и поленообразуването; тестването върху кълнове от клубени (in vitro - растения) дребни семеначета се приема само като предварителен тест;

5.3.2. пробите се вземат от напълно развити листа от върха на всяко стъбло на растението;

5.3.3. материалът за тестване се отглежда при температура не по-ниска от 18 градуса (препоръчителната температура е над 20 градуса) и с поне 16-часов фотопериод;

5.3.4. тестването се извършва посредством радиоактивни или нерадиоактивни cDNA или RNA маркери по метода return-PAGE (със сребърно оцветяване) или RT-PCR;

5.3.5. максималната степен на групиране на маркерите при метода return-PAGE е 5; използването на тази или по-високи степени на групиране се валидира.

Част Б

За растения, растителни и други продукти, изброени в приложения № 2 и 4 на Наредба № 1 от 1998 г. за фитосанитарен контрол

1. Официалните карантинни мерки включват подходяща проверка или тестване за вредителите, изброени в приложения № 1 и 2 на Наредба № 1 от 1998 г. за фитосанитарен контрол и специалните изисквания, заложи в приложение № 4 на същата наредба, когато е нужно. По отношение на специалните изисквания методите за карантинни мерки са изброените в приложение № 4 на Наредба № 1 от 1998 г. за фитосанитарен контрол или други еквивалентни официално одобрени методи.

2. Растенията, растителните и други продукти се определят като свободни от вредителите по т. 1, изброени в приложения № 1, 2 и 4 на Наредба № 1 от 1998 г. за фитосанитарен контрол.

